

C282 – SLAN17

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2005-2006

13 juni 2006

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

SUBCOMMISSIE VOOR LANDBOUW, VISSERIJ EN PLATTELANDSBELEID

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Jef Tavernier tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de steun aan de visserij en de visserijbevolking in de tsunamigebieden

1

Voorzitter: de heer Jos De Meyer

Vraag om uitleg van de heer Jef Tavernier tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de steun aan de visserij en de visserijbevolking in de tsunamigebieden

De voorzitter: De heer Tavernier heeft het woord.

De heer Jef Tavernier: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, mijn vraag gaat over een beslissing die ongeveer een jaar geleden is genomen door de Europese Raad van ministers van Landbouw en Visserij in het kader van Europese steun aan de door de tsunami getroffen gebieden. Gezien de streek waar de tsunami heeft plaatsgevonden, was er zeer veel schade en ook specifiek aan de visserijsector. In die landen is er zeer kleinschalige visserij met kleine vissersboten, van een duidelijk ander type dan we hier kennen.

Om tegemoet te komen aan de noden die daar waren, heeft de Europese Unie beslist om de vissersboten die in aanmerking kwamen voor een slooppremie en 5 tot 20 jaar oud zijn en een lengte van minder dan 12 meter hebben, over te brengen naar de landen die getroffen werden door de tsunami in een gecoördineerde actie met de Wereldvoedselorganisatie, afgekort FAO. Men heeft voor de verhuis van die vissersvloot 9 miljoen euro vrijgemaakt en dan nog eens 400.000 euro voor transport en aanpassingswerken.

Mijnheer de minister-president, u hebt aan die ministerraad deelgenomen. Al van bij het begin was er kritiek op die beslissing. Men vroeg zich af wat de mensen daar met ons type van boten kunnen doen. Voor ons lijken dat misschien kleinere boten. Dreigen die niet geconcentreerd aan te komen bij enkele en dreigt dit niet de overbevissing te bevorderen? Dreigt het niet de normale visserijactiviteit van een groot deel van de kustbevolking in het gedrang te brengen? Vanuit de FAO was er nogal wat kritiek op die manier van werken en op het voorstel. In het Europees Parlement is er onder meer door de groenen nogal wat kritiek op geuit.

Waar staan we vandaag? Er zijn in het Europees Parlement onder meer door de heer Bart Staes vra-

gen over gesteld. Wie heeft er een beroep gedaan op de Europese boten? Wie heeft de boten uiteindelijk gekregen? De maatregel zou aflopen op 30 juni 2006.

Nu blijkt dat er tot nu toe maar één vraag is binnengekomen, namelijk van Sri Lanka, voor 120 Europese boten. Het blijkt ook dat het duidelijk geen aangepaste boten zijn en dat men er nogal wat problemen mee heeft. Bovendien heeft men de lokale vissersgemeenschappen helemaal niet gesteund en wordt er concurrentie gevoerd. Het woord is misschien misplaatst, maar de actie blijkt vandaag een "witte olifant" te zijn. Misschien moeten we het niet het monster van Loch Ness noemen, maar het is toch een wit beest dat uit de zee komt.

Mijnheer de minister-president, toen de beslissing eind februari 2005 werd genomen, had u dan in uw achterhoofd Vlaamse boten te sturen? Wie heeft u advies gegeven? Naast het leveren van boten heeft Vlaanderen ook initiatieven genomen om de vissersgemeenschap ter plaatse te helpen door het bouwen van eigen boten, die beter aangepast zijn aan de lokale manier van vissen. Is dat ondertussen gecoördineerd en gecontroleerd? Denkt u dat er ondertussen meer aangepaste manieren zijn om structurele hulp te bieden aan kleinschalige familiale visserij in dat gebied?

De voorzitter: Minister-president Leterme heeft het woord.

Minister-president Yves Leterme: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Tavernier, het klopt dat op de bewuste Europese Raad er op initiatief van Europees commissaris Borg een zogenaamd vals B-punt is geagendeerd dat ertoe strekte om lidstaten op te roepen om tussenpersoon te spelen in de overbrenging van kleine vissersvaartuigen, namelijk kleine vissersbootjes van het segment kleiner dan 12 meter. Er is vanuit België nooit enige aanleiding geweest om op dat programma in te spelen, gelet op de afwezigheid van het soort boten dat werd gezocht voor de gebieden die het slachtoffer zijn geweest van de tsunami. Er is naar aanleiding van het vals B-punt alleen een stemverklaring geweest namens de Duitse Bondsrepubliek. Voor het overige is dat punt zonder commentaar aanvaard. Het klopt ook dat ik daar aanwezig was, zoals altijd overigens op de Europese

Raden waar punten die de visserij aanbelangen, worden besproken.

Met betrekking tot hulp verleend vanuit Vlaanderen voor de slachtoffers van de tsunami, heb ik uitdrukkelijk gekozen voor volgende wijzen van hulp. Het gaat niet om hulp aan de visserij, onder meer omwille van het feit dat de wijze waarop hier aan zeevisserij wordt gedaan, fundamenteel verschilt van hoe het in die gebieden gebeurt. Wel is beslist een half miljoen euro vrij te maken als noodhulp voor de slachtoffers. We hebben voor die noodhulpprojecten een beroep gedaan op ngo's met een onbetwistbare reputatie, expertise en ervaring op het terrein. We hebben meegewerkt aan het opzetten van het Consortium 1212 voor het inzamelen van donaties van burgers en verenigingen.

De Vlaamse middelen vanuit de 1212-actie worden ingezet in vijf verschillende projecten. Er zijn voorstellen ingediend door elk van de partners van het Consortium. Het Rode Kruis Vlaanderen wendt de bijdrage van Vlaanderen aan voor het aankopen en verdelen van hygiënepakketten ter waarde van 175.000 euro voor Sri Lanka. De vereniging Handicap International gebruikt de bijdrage om mobiele ziekenhuizen op te zetten in afgelegen gebieden. Unicef bouwt waterinstallaties en voorziet in het uitdelen van sanitaire en waterkits voor 145.000 euro in Indonesië. Oxfam Solidariteit geeft voorrang aan de watervoorziening en hygiëne en zal waterleidingen aanleggen en latrines bouwen in Sri Lanka. Caritas International voorziet in het uitdelen van voedsel en medicijnen en in shelters in Sri Lanka voor een bedrag van 69.000 euro.

Op initiatief van minister Moerman is er ook meege werkt aan de financiering van een zogenaamd early-warningsysteem voor de toekomst ten belope van een half miljoen euro, waar het Vlaams Instituut voor de Zee onrechtstreeks bij betrokken is. Dat is trouwens gevestigd in dezelfde gebouwen als de betrokken Unesco-dienst.

Minister Peeters heeft 50.000 euro gereserveerd voor een herstelproject op Noord-Sumatra, namelijk het mangroveherstelproject. Ondertussen wordt een haalbaarheidsstudie uitgevoerd door de universiteit van Münster. Dat is een uitloper van de Energy for Sustainable Development-conferentie, waar de Vlaamse overheid in Sumatra in 2005 vertegenwoordigd was.

Ten slotte heb ik persoonlijk bemiddeld in het organiseren van de mogelijkheid voor welzijnswerkers uit

Vlaanderen om les te geven aan aspirant-verplegers en personeelsleden voor de gezondheids- en welzijnsvoorzieningen om de functie waar te nemen van gezondheids- en welzijnswerkers.

Ik vat samen. Het initiatief van Europees commissaris Borg is besproken op de bewuste visserijraad. Men heeft zich nooit tot ons gericht omdat het soort boten dat wij hebben, anders zijn dan de boten die daar gebruikelijk worden ingezet. Het zouden zelfs meer dan witte olifanten zijn geweest als we onze boten daar hadden moeten inzetten. Parallel daarmee zijn er vanuit de Vlaamse Regering acties op het getouw gezet waar ook de getroffen families voordeel van zullen kunnen halen.

De voorzitter: De heer Tavernier heeft het woord.

De heer Jef Tavernier: Mijnheer de minister-president, ik dank u voor het antwoord. Ik ben blij dat de Vlaamse overheid niet rechtstreeks betrokken is geweest bij dit programma. De projecten die u hebt opgesomd, zijn voor een groot deel lovenswaardig. Hier en daar kan natuurlijk altijd een kanttekening geplaatst worden.

Ik wil erop wijzen dat u mede hebt beslist over dit programma. Op het moment dat de beslissing werd genomen, was er al kritiek op. Het was niet het meest gelukkige initiatief bij de heropbouw van de streek en de ondersteuning van de visserijsector. U draagt er wel een medeverantwoordelijkheid in. Uit uw kort verslag hoor ik ook dat men het een beetje in de golf van allerlei solidariteitsacties nogal gemakkelijk aanvaardde, zonder veel discussie. De manier waarop een B-punt een A-punt is geworden, zonder veel discussie, wijst op een wat krakkemikkige besluitvormingsprocedure. Dat moeten we vermijden, anders zou het kunnen gebeuren dat goed bedoelde en goed uitgevoerde projecten in de feiten worden tegengewerkt door veeleer pr-achtige acties, zoals het verschepen van kleinere boten naar die gebieden om de mensen te helpen terwijl men eigenlijk de lokale vissersgemeenschappen ontredert en zelfs tegenwerkt.

De voorzitter: Minister-president Leterme heeft het woord.

Minister-president Yves Leterme: Uit mijn vorige professionele ervaring weet ik dat men in zo'n Europese Raad moet weten wanneer men 'neen' zegt. We ervaren dat momenteel met betrekking tot het Visserijfonds. Op zo'n moment, wanneer er een golf van medeleven is en de commissaris een initiatief neemt, moet men bijzonder goed oppassen om 'neen' te zeg-

gen. Het is dan belangrijk dat er dingen gebeuren. Alles is natuurlijk niet even opportuun. Er zijn altijd mensen in deze wereld die achteraf een uitleg kunnen geven en kritiek kunnen leveren. Het is vooral belangrijk dat er medeleven en solidariteit is met de mensen die getroffen zijn. Het is niet het meest gelukkige initiatief dat er ooit is genomen, maar ik neem dat de Europese Commissie, en commissaris Borg in het bijzonder, helemaal niet kwalijk.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
